

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

регулювання регіонального розвитку. У статті як основні доміанти стратегії виділені: відносини власності, економічне використання регіональних ресурсів, раціональне використання трудових ресурсів, ефективне використання основних засобів.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Норт Д. Институциональные изменения и функционирование экономики / Д. Норт. – М.: Начала, 1997. – 180 с.
2. Schotter A. The evolution of rules / A. Schotter // Economics as a process: essays in the new institutional economics. – Cambridge, 1986. – P. 117-133.
3. Веблен Т. Теория праздного класса / Т. Веблен. – М., 1984. – 350 с.
4. Coase R. The Institutional Structure of Production / R. Coase // The American Economic Review. – 1992. – vol.82. – n°4. – pp. 713-719.
5. Commons J. Institutional Economics: Its Place in Political Economy. / J. Commons. – New Brunswick, N.J., U.S.A.: Transaction Publishers. – 399 p.
6. Ворошан А.Д. Адаптивно-прагматична парадигма інституційного середовища регіону / А.Д. Ворошан // Регіональна економіка. – 2009. – № 1. – С. 43-49.
7. Норт Д. Институты и экономический рост: историческое введение / Д. Норт // THESIS. Т. 1. Вып. 2, 1993. – 200 с.
8. Норт Д. Идеология и эффективность экономики. От плана к рынку. Будущее посткоммунистических республик / под ред. Л.И. Пияшева, Дж.А. Дорн. М.: Catallaxy, 1993. – 415 с.
9. North D. Epilogue: Economic Performance Through Time / D. North // Lee J. Alston, Thrainn Eggertsson, and Douglass C. North, Empirical Studies in Institutional Change. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. – 400 p.
10. Інституційні умови й ефективне використання регіональних ресурсів: монографія / В.М. Василенко, В.А. Кучко; наук. ред. В.М. Василенко; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. – Донецьк: Юго-Восток, 2011. – 196 с.

РЕЗЮМЕ

У статті проаналізовано особливості формування інституційних умов у Донецькому регіоні. Розглядаються інституційні трансформації як результат стійкої діяльності суб'єктів різних рівнів. Для реалізації своїх цілей та інтересів вони використовують необхідні ресурси та впливають на формування нових або збереження старих правил гри. Особлива увага приділяється ролі інституційних умов у ефективному використанні регіональних ресурсів. Виділено головні доміанти формування стратегії інституційних умов для ефективного використання регіональних ресурсів. Зроблено висновок, що перспективи функціонування регіону певною мірою пов'язані з можливостями формування і реалізації відповідної стратегії, яка спрямована на забезпечення розвитку та підвищення конкурентоспроможності регіону за рахунок зміни інституційних умов.

Ключові слова: інституційні умови, регіон, регіональний розвиток, регіональні ресурси, стратегія, доміанти, ефективне використання регіональних ресурсів.

РЕЗЮМЕ

В статье проанализированы особенности формирования институциональных условий в Донецком регионе. Рассматриваются институциональные трансформации как результат устойчивой деятельности субъектов разных уровней. Для реализации своих целей и интересов они используют необходимые ресурсы и влияют на формирование новых или сохранение старых правил игры. Особое внимание уделяется роли институциональных условий в эффективном использовании региональных ресурсов. Выделены основные доминанты формирования стратегии институциональных условий для эффективного использования региональных ресурсов. Сделан вывод, что перспективы функционирования региона в определенной степени связаны с возможностями формирования и реализации соответствующей стратегии, которая направлена на обеспечение развития и повышения конкурентоспособности региона за счет изменения институциональных условий.

Ключевые слова: институциональные условия, регион, региональное развитие, региональные ресурсы, стратегия, доминанты, эффективное использование региональных ресурсов.

SUMMARY

The article analyzes the features of formation the institutional conditions in Donetsk region. We consider the institutional transformation as a result of sustained activities in various levels. To realize their goals and interests, they use the necessary resources and influence the formation of new or retention of the old rules. Particular attention is paid to the role of institutional conditions in the effective use of regional resources. Highlighted the main dominant strategy of institutional conditions for effective use of regional resources. It is concluded that the prospects of the region functioning to some extent related to the features of formation and realization of the strategy, which aims to ensure development and competitiveness of the region by changing the institutional environment.

Key words: institutional conditions, region, regional development, regional resources, strategy, dominant, regional resources efficient use.

РЕГІОНАЛІЗАЦІЯ ТА РЕГІОНАЛІЗМ: СУТНІСТЬ, ЧИННИКИ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ МОДЕЛІ

Лейн А.А., здобувач кафедри міжнародної економіки Маріупольського державного університету¹

Регіональна інтеграція представляє складний процес, що може бути реалізований на різних рівнях у різних формах. Ці процеси посилюються в сучасній світовій практиці та набувають якісно нових ознак. Компонентом регіональної інтеграції виступає регіон, як повноправний учасник міжнародних економічних відносин. Аналіз наукової літератури, що присвячена дослідженням процесів регіоналізації та регіоналізму в сучасному світовому господарстві, дозволяє визначити, що формування економічних зв'язків у регіоні формує регіоналізацію, але сам регіон визначаються єдиною політикою державного регіоналізму, який є регіональним макропроцесом. Відповідно виникає об'єктивна потреба визначення сутності та взаємозв'язку регіоналізації та регіоналізму як макропроцесів, до яких залучено сучасні регіони.

Метою статті є визначення сутності та основних ознак процесів регіоналізації та регіоналізму в сучасних умовах.

Регіоналізація в національних межах виявляється у зростанні ролі місцевого самоврядування окремих територій, реалізації принципу субсидіарності при вирішенні широкого кола економічних, соціальних та екологічних проблем окремих регіонів. На думку О. Гонти, сутність процесів регіоналізації полягає у пошуках шляхів збереження ідентичності та самобутності певного регіону та оптимізації його соціально-економічної структури, з врахуванням переваг міжнародного поділу праці і умов дотримання національної економічної безпеки, а її мета — сприяння реалізації власного потенціалу розвитку на основі найбільш повного використання переваг взаємодії з зовнішнім середовищем і протистояння негативним ефектам такої взаємодії [3, с.158-159]. Здійснення регіоналізації стає можливим лише за наявності узгодженого регулювання або втручання урядів відповідних країн у регіональні економічні процеси, оскільки цього потребує переплетення їх економік, а, отже, поява нових інституційних форм є необхідною.

Аналіз наукових джерел [5,7,9,11,13] дозволяє визначити декілька сучасних аспектів дослідження процесів регіоналізації: географічний (територіальний), політико-адміністративний, геополітичний, економічний, культурний тощо. Відповідно, розподіл

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

територій за певними територіальними утвореннями визначає сутність географічної регіоналізації. У свою чергу, поділ території за адміністративно-територіальним принципом визначає сутність політико-адміністративної регіоналізації. Задля вирішення конкретних геополітичних завдань розвитку територій можливе утворення певних блоків (союзів) конкретних територій (країн, регіонів), що, відповідно, визначає сутність геополітичної регіоналізації. Економічна регіоналізація пов'язана з формуванням економічної єдності та однорідності в межах конкретної території. Соціальні, культурні, історичні особливості розвитку територій визначають особливості розвитку культурної регіоналізації, що призводить до визначення соціальної єдності певної території.

Регіоналізація виступає процесом регіонального структурування простору, а також повноцінного включення регіонів до економічного, соціального та політичного життя на національному і транснаціональному рівнях. В свою чергу, принципом, за яким відбувається територіальна організація політичних, економічних, соціальних, культурних процесів, і є, на думку П. Юкарайнена, регіоналізм [17, с.5]. Тобто, регіоналізм можна визначити як громадсько-політичний рух або відповідну систему ідеологічних орієнтацій, метою яких є укріплення регіонів як суб'єктів політичних та управлінських відносин, розширення повноважень регіональних органів влади. Для цього й необхідна цілеспрямована діяльність по формуванню певних регіональних політичних інститутів [6, с.396].

Регіоналізм можна розглядати як певний проект, організований однією країною, або їхніми групами задля реорганізації конкретного регіонального простору в парадигмі економічної та політичної залежності, наголошують А.Пейн й А.Гембл [18, с.2]. Тієї ж точки зору підтримує А. Воскресенський, який стверджує, що формування економічних співтовариств близько розташованих держав за допомогою торговельних угод преференційного типу і є регіоналізмом [2, с.8]. Принципово новою ознакою розвитку процесів регіоналізації в сучасних умовах є формування регіональних утворень на інтеграційній основі, які не пов'язані з офіційними кордонами. Метою створення таких регіональних утворень є досягнення їхнього високого конкурентного статусу. Об'єднання таких процесів, які призводять до зазначених регіонів, М.Кітінг називає новим регіоналізмом [8, с.81]. Саме як політичну інтеграцію визначають регіоналізм й міжнародні організації, оскільки він визначає в першу чергу формальні механізми економічного співробітництва [19].

Розвиток регіоналізму забезпечується двома шляхами, що, на думку М.Кітінга, визначає два типи регіоналізму: знизу-догори (політичний рух регіональних еліт, спрямований на посилення ролі регіонів) та зверху-вниз. Регіоналізм зверху-вниз обумовлений потребою в реалізації національної та культурної автономії та пошуком більш ефективної моделі регіонального розвитку, тому він передбачає надання центром більших прав регіональним спільнотам (з метою задоволення їхніх вимог щодо розвитку культурної сфери) та передачу частини повноважень у регіони і проведення більш активної регіональної політики, спрямовану на вирівнювання рівнів розвитку регіонів.

Розвитку регіоналізму сприяють різноманітні чинники, як зовнішні, так і внутрішні (табл.1). Внутрішні чинники розвитку регіоналізму пов'язані не тільки із економічними, політичними, культурними, історичними особливостями розвитку територій. Значний вплив на посилення регіоналізму забезпечують чинники транснаціонального характеру, які пов'язані з поширенням та поглибленням інтеграційних процесів, регіоналізацією діяльності ТНК.

Таблиця 1

Чинники регіоналізму		
Внутрішні чинники	Національні	економічні, політичні, культурні, історичні
	Транснаціональні	поширення та поглиблення інтеграційних процесів регіоналізація діяльності ТНК
Зовнішні чинники	Субрегіонального характеру	геоекономічні (спільне освоєння басейнів морів, використання природних ресурсів, вирішення екологічних проблем, використання транзитного потенціалу), геополітичні (забезпечення безпеки)
	Глобального характеру	поглиблення міжнародного поділу праці, забезпечення сталого розвитку, зростання взаємозалежності країн у світовому господарстві, спільне вирішення глобальних проблем науково-технологічний розвиток.

Під впливом всіх вищезазначених факторів здійснюється формування нових регіональних утворень та посилюються процеси регіоналізму. Б.Хеттне відзначав, що регіоналізм здійснюється хвилеподібно, і кожна хвиля має свої особливості, причини та наслідки [16]. У 1950-х, 1960-х та 1970-х рр. укладались регіональні торговельні угоди між країнами зі схожими рівнями розвитку, зазвичай близькими у географічному розташуванні та сфокусованими на усуненні тарифів на промислові товари, що отримали вигляд митних союзів або зон вільної торгівлі (ЕФТА, Андійський Союз). Перехід на другу хвилю регіоналізму здійснився в кінці 1980-х рр., саме тоді почали активно поширюватися в світі регіональні торговельні угоди між країнами з різним рівнем розвитку та доходів, однак які виступали рівноправними партнерами (НАФТА) [15, с.19].

Оскільки інтеграційна взаємодія країн світу має специфічні ознаки об'єктивної природи та суб'єктивної зумовленості процесів регіоналізації, це дозволяє виділити відповідні моделі регіональної економічної інтеграції, розвиток яких відбувається під впливом конкретних мікроекономічних, макроекономічних, геополітичних детермінант [1, с.176-228], а саме: європейську, північноамериканську та азіатсько-тихоокеанську.

Розвиток європейської моделі визначається характером еволюції інтеграційних процесів в рамках ЄС, яке сьогодні є найбільш розвиненим інтеграційним об'єднанням в світовому господарстві і який уявляє собою прояв регіоналізму на найвищому рівні. Європейський регіоналізм заснований на міждержавній співпраці у різних сферах (політичній, економічній, соціальній, зовнішній, інституціональній тощо) та характеризується високим рівнем інституціоналізації. В основі розвитку північноамериканської моделі регіональної інтеграції знаходиться розвиток об'єднання НАФТА, створення якого стимулювало поширення процесів регіональної інтеграції між високорозвиненими країнами та іншими країнами світової економіки. Розвиток азіатсько-тихоокеанської моделі регіональної економічної інтеграції визначається діяльністю найбільш результативного об'єднання АСЕАН. Формування та подальший розвиток європейської моделі регіональної інтеграції характеризувався домінуванням суб'єктивних факторів – ініціативи державних інституцій. І сьогодні, в ЄС досягнуто найвищого рівня внутрішньої регіоналізації, розвиток якої спрямований на забезпечення високої конкурентоспроможності ЄС через досягнення регіональної конкурентоспроможності. Розвиток НАФТА та АСЕАН ґрунтується на домінуванні об'єктивних факторів, пов'язаних, в першу чергу, з ініціативою транснаціонального бізнесу.

Європейська, північноамериканська та азіатсько-тихоокеанська моделі визначатимуть механізм подальшого інтеграційного розвитку основних регіонів світової економіки, оскільки інші інтеграційні об'єднання та країни лише залучаються до цих процесів через розвиток регіональних, континентальних та трансконтинентальних інтеграційних зв'язків з ЄС, НАФТА, АСЕАН та АПТА [1, с.137]. Питома вага зазначених об'єднань за основними макроекономічними показниками значно посилювалась протягом 1980-2011 років. На початок 2012 року 68,9% світового ВВП припадає саме на країни ЄС, НАФТА, АСЕАН та АПТА (табл.2). Темпи зростання ВВП АПТА, АСЕАН склали, відповідно 8,7%, 5,4%, в той час як в країнах НАФТА – 1,8%, ЄС – 1,6%, а в цілому зростання світового ВВП за цей період становило 2,8%. Слід зазначити, що стрімкий розвиток об'єднання АПТА відбувається, перш за все, за рахунок значного економічного піднесення та стрімкої експансії на зовнішніх ринках Китаю. В наслідок чого питома вага країн Азіатсько-тихоокеанської торговельної угоди збільшилась

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

і за показником ВВП (з 4,9% у 1980 році до 14,8% у 2011 році), і за показником питомої ваги у світовому товарному експорті (з 2,3% до 15,3%), і за показником залучених прямих іноземних інвестицій (з 0,4% до 10,6%).

Таблиця 2

Зміна питомої ваги ЄС, НАФТА, АСЕАН та АПТА у світовому ВВП, товарному експорті та прямому іноземному інвестуванні, %

Інтеграційне об'єднання	роки				
	1980	1990	2000	2010	2011
ВВП					
EU	31,8	32,7	26,3	25,0	25,2
NAFTA	27,6	29,9	35,1	27,2	25,8
APTA	4,9	4,7	7,0	13,7	14,8
ASEAN	1,7	1,6	1,9	3,0	3,1
<i>Всього по групі</i>	<i>66,0</i>	<i>68,9</i>	<i>70,3</i>	<i>68,9</i>	<i>68,9</i>
експорт товарів					
EU	41,5	44,5	38,0	33,8	33,1
NAFTA	15,3	16,1	19,0	12,9	12,5
APTA	2,3	4,3	7,4	15,1	15,3
ASEAN	3,6	4,2	6,7	6,9	6,8
<i>Всього по групі</i>	<i>62,7</i>	<i>69,1</i>	<i>71,1</i>	<i>68,7</i>	<i>67,7</i>
прямі іноземні інвестиції					
EU	39,3	46,9	49,9	24,3	27,6
NAFTA	45,9	28,3	28,5	18,5	18,9
APTA	0,4	2,2	3,9	11,4	10,6
ASEAN	4,9	6,2	1,6	7,1	7,6
<i>Всього по групі</i>	<i>90,5</i>	<i>83,6</i>	<i>83,9</i>	<i>61,3</i>	<i>64,7</i>

Розраховано: за даними [20]

Економічний регіоналізм розрізняється за типом організаційної моделі (табл.3). Для таких інтеграційних об'єднань як НАФТА і МЕРКОСУР, притаманна ієрархічна організаційна модель, оскільки саме вплив таких країн, як США та Бразилія, й визначає характер розвитку регіоналізму. На відміну від ієрархічної організаційної моделі, де система ієрархічних зв'язків визначається найбільш потужною країною інтеграційного об'єднання, для АСЕАН притаманна горизонтальна модель. Інституціоналізація ЄС фактично призвела до поступової зміни ієрархічної моделі до горизонтальної організаційної моделі, що характеризується поділом повноважень у прийнятті рішень по безлічі організацій, таких як Рада Міністрів, Комісії та Парламент), хоча на початкових етапах (до 1970-х років), Рада Міністрів відігравала домінуючу роль.

Таблиця 3

Організаційні моделі регіоналізму

Організаційна модель регіоналізму	Вид організаційної моделі	Фактори розвитку регіоналізму	
		об'єктивні	суб'єктивні
Організаційна модель регіоналізму	ієрархічна	НАФТА МЕРКОСУР	ЄС (до 1970 року)
	горизонтальна	АСЕАН	ЄС (з 1980 року)

В цьому аспекті варто відзначити певні заходи для посилення ефективності участі зазначених груп країн в регіональних інтеграційних процесах. Їх можна умовно поділити на дві групи: ті, що передують розвитку регіоналізації (стадія інтеграційних переговорів), та заходи в межах створеного інтеграційного об'єднання (керування інтеграційним процесом).

На стадії інтеграційних переговорів здійснюється оцінка можливостей потенціальних членів угруповання до інтеграції та обсяг поступок, на які вони здатні задля її реалізації. Тому ключовим на цьому етапі як для розвинених держав, так і для країн, що розвиваються, є:

- визначення реальної потреби в інтеграції (бажано з економічної, а не політичної точки зору та з урахуванням соціально-культурного фактору);
- оцінка наслідків участі у інтеграційному об'єднанні (економічних, політичних, соціальних та можливість втрати частини суверенітету);
- відстоювання національних інтересів в процесах переговорів.

Для мінімізації негативних наслідків, які можуть з'явитись в результаті формування інтеграційного об'єднання, країни, що розвиваються, мають створити власну стабільну економічну систему, яка буде здатна протистояти масовому притоку інших товарів та послуг, появі нових сильних конкурентів, дешевих факторів виробництва тощо. Для цього потрібно реалізувати наступні заходи:

- створення вільного внутрішнього середовища, яке б сприяло розвитку конкурентоспроможного підприємництва;
- всеохоплююча лібералізація, яка зможе підготувати внутрішній ринок до більш поглибленої відкритості;
- створення програм цільового розвитку для окремих стратегічно важливих сфер господарювання;
- розвиток науково-технологічного прогресу та впровадження інновацій для досягнення нових конкурентних переваг;
- стабілізація макроекономічних показників та їх позитивна динаміка;
- підвищення рівня життя населення тощо.

Розвинені держави є більш підготовленими до значного посилення лібералізації, тому основними проблемами, з якими вони можуть зіткнутися, є проблеми соціально-економічного характеру: масова міграція в більш розвинені регіони держави та можливість етнічних зіткнень. Цей фактор може бути нуліфіковано за рахунок міграційного контролю та урахування національних особливостей самих держав, що інтегруються, тобто на попередньому етапі інтеграції.

Наступна стадія передбачає реалізацію заходів, спрямованих на керування інтеграційним процесом в межах сформованого інтеграційного. Вони можуть бути спрямовані на поглиблення інтеграції через вирівнювання рівнів регіонального розвитку та досягнення соціальної однорідності (як це відбувається в ЄС), забезпечення стабільності діяльності об'єднання, розвитку його міжнародної конкурентоспроможності тощо.

В цілому залучення до регіональних інтеграційних процесів має ряд наслідків для всіх груп країн світу. Для країн, що розвиваються, це можливість вирішення внутрішніх, регіональних та глобальних проблем за рахунок надходження більшої кількості ресурсів (в першу чергу, фінансових), хоча й при збільшенні залежності від економічно сильних членів угруповання та можливості перетворення на ринок збуту застарілої продукції та технологій. Для розвинених держав це розширення сфер та меж діяльності, хоча і з загрозю неконтрольованої міграції та посилення витрат на економічну підтримку менш розвинених членів інтеграційного об'єднання.

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

Країни світу активно розвивають політику регіоналізму, завдяки чому в світовому господарстві поступово формуються глобальні регіони, що дозволяє говорити про формування глобального регіоналізму [5,с.9; 10,с.129-130; 12,с.5]. В свою чергу, це вимагає синергетичного підходу до розгляду просторових зрушень, які відбуваються в світовому господарстві, через поєднання методичних основ дослідження інтеграційних процесів на глобальному та регіональному рівнях, яке забезпечує нова наука – глобальна регіоналістика [1,с.76;14,с.31].

Розвиток регіональної економічної інтеграції зумовлюється інтернаціоналізацією економічних відносин на територіальній основі, до якої перед усім залучені країни з приблизно однаковим рівнем економічного розвитку. Розвиток регіональної інтеграції, з одного боку, сприяє зближенню країн-членів інтеграційного угруповання, що, в свою чергу стимулює глобалізаційні процеси, оскільки не території цих країн формується єдиний економічний простір, тобто має місце глобалізація в обмежених масштабах. З іншого боку, регіональні інтеграційні утворення націлені на захист внутрішнього інтегрованого ринку й внутрішніх інтересів і сприяють своєрідному відокремленню від глобального світового господарства. Регіоналізація представляє процес об'єднання окремих держав та їх територій у єдиний господарський механізм з утворенням нового режиму діяльності, що призваний зменшити бар'єри на шляху внутрішньо-регіональної співпраці, але залишає їх високими для зовнішнього світу, в той час як регіоналізм призваний посилити участь у інтеграційних процесах регіонального характеру всіх груп держав та їх територій. З поглибленням глобалізаційні процеси регіоналізації та регіоналізму будуть посилюватися.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Булатова О.В. Регіональна складова глобальних інтеграційних процесів: монографія/ О.Булатова. – Донецьк: ДонНУ, 2012. – 386с.
2. Воскресенский А.Д. Региональные подсистемы международных отношений и регионы мира: (К постановке проблемы) / А. Д. Воскресенский // Восток – Запад – Россия: сборник статей. – М.: Прогресс-Традиция, 2002. – С.131-144.
3. Гонта О. І. Принципи та напрями формування політики транснаціоналізації економіки регіонів України / О. І. Гонта // Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління: збірник наукових праць. — 2010.— № 1 (5).— С. 62-75
4. Долішній М. Глобалізація та її регіональні виміри / М.Долішній, У.Садова, Л.Семів// Регіональна економіка. – 2002.– №3. – С.7-24.
5. Дергачев В.А. Регионоведение: [уч. пособие] / В.А. Дергачев, Л.Б. Вардомский. – [2е изд., перераб. и доп.] – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010. – 519с.
6. Европа: вчера, сегодня, завтра / Институт Европы РАН ; [ред.кол. РАН; отв.ред. Шмелев Н.П.]. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2002. – 823с.
7. Иванова М.В. Введение в регионоведение: [уч.пособие] / М.В. Иванова. – Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2011. – 175с.
8. Китинг М. Новый регионализм в Западной Европе [Электронный ресурс] / М.Китинг//Логос.–2003.–№6(40).–С.67-116.– Режим доступа до статті: [//www.ruthenia.ru/logos/number/40/07.pdf](http://www.ruthenia.ru/logos/number/40/07.pdf)
9. Книш М.М. Регіоналізм і регіоналізація у науковому тезаурусі / М.М. Книш // Географія і сучасність: зб. наук. праць Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. – К.: Вид-во Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, 2009. – Вип. 12 (22). – С. 3–6.
10. Кочетов Э.Г. Геоэкономика (освоение мирового экономического прост-ранства) / Э.Г. Кочетов. – М.: Издательство БЕК, 1999. – 480с.
11. Мазур С.А. Значення економічного регіону в просторовому упорядкуванні національної економіки / С.А. Мазур // Продуктивні сили і регіональна економіка: збірник наукових праць. – К.: РВПС України НАН України, 2008. – Ч. 1. – С. 261-264.
12. Спартак А. Современный регионализм / А. Спартак // Мировая экономика и международные отношения. – 2011. – №1. – С.3-15.
13. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: Монографія: У 2т./ Д.Лук'яненко, А.Поручник, Л.Антонюк та ін. – К.:КНЕУ, 2006. – Т.1. – 592с.
14. Чужиков В. Глобальна регіоналістика: історія та сучасна методологія: монографія / В. Чужиков. – К.: КНЕУ, 2008. – 272с.
15. Шифф М. Региональная интеграция и развитие / М. Шифф, А.Л.Уинтерс ; [пер.с англ.] / Всемирный банк. – М.: Издательство «Весь мир», 2005. – 376с.
16. Hettne B. Globalism and New Regionalism/ Hettne Björn, Inotai András and Sunkel Osvaldo. – New York: Macmillan, 1999. – 308p.
17. Jukarainen P. Any space for the postmodern identity? / P.Jukarainen; Inter-national conference «Border regions in transition», (14-16 June 1997). - Sartavala ; Joensuu : [s. n.], 1997. – 17 p.
18. Payne A. Introduction: the Political Economy // Regionalism and World Order / A.Payne, A.Gamble. – Macmillan, London, 1996. – 250p.
19. World Trade Report 2011. The WTO and preferential trade agreements: from co-existence to coherence [Electronic resource]. – Geneva: WTO Publications, 2011. – 251p. // World Trade Organization [Official website]. – URL: www.wto.org/english/res_e/booksp_e/anrep_e/world_trade_report11_e.pdf

РЕЗЮМЕ

В статті розглянуто сучасні підходи до визначення сутності, чинників регіоналізації та регіоналізму, визначено їхні основні організаційні моделі

Ключові слова: глобальна інтеграція, регіональна інтеграція, регіоналізація, регіоналізм

РЕЗЮМЕ

В статье рассмотрены современные подходы по определению сущности, факторов регионализации и регионализма, определены их основные модели.

Ключевые слова: глобальная интеграция, региональная интеграция, регионализация, регионализм

SUMMARY

The article dwells on the current approaches to defining the nature and factors of regionalization and regionalism, their main models are defined.

Key words: global integration, regional integration, regionalization, regionalism

STUDY ON THE RELATION BETWEEN SUPPLY OF INSTITUTIONAL INNOVATION AND BUILDING AN INNOVATIVE COUNTRY

Liu Yang, College of accounting Harbin University of Commerce, PRC¹

Scholars of institution study have defined the institution from various perspectives. Schultz (1991) considered that institution is a series of rules governing people's behavior, and these rules involve in social, political and economic behavior^[1]. North (1991) thought that institution is a series of rules, law procedures and behavior's moral ethic norms established^[2]. Scott (1981) held that when actors are in a state of repeated zero-sum, the behavior of all members in a group possesses a regularity, if and only if this regularity is true and shared knowledge, it is the institution^[3]. Wang Dingding (1992) put forward that it could be understood as the carrier of people's information as to how to harmonize labor division. Buchanan (1989) thought that rules and institution formed by cultural evolution should be differentiated in a strict manner, because the former could not be